OPUSCULUM IX.

OFFICIUM DE PASSIONE DOMINI[1]

AD MATUTINUM.

Domine, labia mea aperies. ℟. Et os meum annuntiabit laudem tuam.

℣. Deus, in adiutorium meum intende. ℟. Domine, ad adiuvandum me festina.

Gloria Patri etc. Alleluia.

Invitatorium. Christum captum et derisum, flagellatum et crucifixum, * Venite adoremus[2].

Psalmus. Venite, exsultemus Domino.

Hymnus.

In passione Domini,
Qua datur salus homini,
Sit nostrum refrigerium[3]
Et cordis desiderium.

Portemus in memoria
Dolores et opprobria[4],
Christi coronam spineam,
Crucem, clavos et lanceam,

Et plagas sacratissimas,
Omni laude dignissimas,
Acetum, fel, arundinem
Et mortis amaritudinem.

Haec omnia nos satient
Et dulciter inebrient,
Nos repleant virtutibus
Et gloriosis fructibus.

Te crucifixum colimus
Et toto corde poscimus[5],
Ut nos Sanctorum coetibus
Coniungas in caelestibus.

Laus, honor Christo vendito
Et sine[6] causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

AD NOCTURNUM.

Antiph. Insurrexerunt[7].

Psalmus. Quare fremuerunt gentes etc.

Antiph. Insurrexerunt in me viri sine misericordia, et non pepercerunt animae meae[8].

℣. Reliqui domum meam, dimisi hereditatem meam. ℟. Dedi dilectam animam meam in manus peccatorum[9].

Pater noster.

Absolutio. Passio[10] Domini nostri Iesu Christi perducat nos ad gaudia paradisi. ℟. Amen.

---

[1] Titulus opusculi in nonnullis codd., ut A E F, est *Cursus de passione Domini.* — Mira varietas invenitur in diversis codd. quoad *capitula, responsoria, versus* et etiam quoad *psalmos, lectiones. Orationum forma* plerumque aucta vel penitus mutata est. Pro sua particulari devotione multi hunc libellum precum proprio sensui accommodare voluerunt. — Cod. C opusculo praemittit: *Incipiunt hic iam horae de passione Domini. Iesus Dei Verbum, David inclyta proles, qui passus es pro nobis, miserere nobis.* Sequitur *Domine, labia mea* etc.

[2] Codd. B D G *Regem Christum crucifixum, Venite adoremus.* Post flagellatum A addit *spinis coronatum;* deinde F G habent integrum Ps. 94. *Venite, exsultemus Domino.*

[3] Codd. B D *Adsit nostrum refugium* pro *Sit nostrum refrigerium.*

[4] Codd. A C *Poenas et opprobria*, B *Et sputa et opprobria*, G *Fel, poenas et opprobria* pro *Dolores et opprobria.*

[5] Pro *poscimus* D *petimus;* deinde A *Adiungas*, C *Iungas* pro *Coniungas.*

[6] Ita codd., Vat. *nostri;* pro *causa prodito* A *culpa tradito.*

[7] Pro hac antiph. A habet aliam, quae incipit: *Reliqui domum meam*, E *Astiterunt reges*, B D *Traditus sum.* Deinde pro Ps. 2. *Quare fremuerunt* B D habent Ps. 87. *Domine, Deus salutis;* in G sunt tres Psalmi: *Beatus vir* (Ps. 1.) cum antiph. *Novit Dominus viam iustorum, et iter impiorum peribit;* deinde Ps. 2. *Quare fremuerunt* usque ad versum 5. incl., cum antiph. *Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum, adversus Dominum et adversus Christum eius;* deinde Ps. 3. *Domine, quid multiplicati sunt* usque ad versum 6. incl., cum antiph. *Non timebo millia populi circumdantis me, quia, tu Domine, mecum es tanquam bellator fortis.*

[8] In A est antiph. *Reliqui domum meam, divisi hereditatem meam, dedi dilectam animam meam in manus inimicorum meorum;* in B D *Traditus sum et non egrediebar, oculi mei tanguerunt prae inopia;* in E *Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum, adversus Dominum et adversus Christum eius.*

[9] Cod. A substituit ℣. *Homo pacis meae, in quo speravi.* ℟. *Ampliavit adversum me supplantationem;* G ℣. *Media nocte clamor factus est.* ℟. *Ecce, Christus orat, venite occidamus eum.*

[10] Codd. B D addunt *Gloriosa* ante *Passio;* A substituit pro hac absolutione *Per omnes sanctas suas passiones, contumelias*

Iube domne benedicere. *Bened.* Per suam sanctam passionem det nobis Dominus suam benedictionem. ℟. Amen.

Lectio prima.

APPREHENDIT Pilatus Iesum et flagellavit. Et milites, plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti eius et veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum et dicebant: Ave Rex Iudaeorum. Et dabant ei alapas [1], et exspuentes in eum, acceperunt arundinem et percutiebant caput eius. Tu autem.

℟. Seniores consilium fecerunt in unum, ut Iesum dolo tenerent et occiderent. * Cum gladiis et fustibus exierunt tanquam ad latronem. ℣. Collegerunt Pontifices et Pharisaei consilium, ut Iesum dolo tenerent et occiderent. Cum gladiis [2].

Iube domne benedicere. *Bened.* Per virtutem sanctae crucis, perducat nos Dominus ad gaudia verae lucis. ℟. Amen [3].

Lectio secunda.

SUSCEPERUNT autem milites Iesum et eduxerunt, et baiulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariae locus, Hebraice autem Golgotha, ubi crucifixerunt eum, et cum eo alios duos hinc et hinc, medium autem Iesum. Iesus autem dicebat: Pater dimitte illis; non enim sciunt, quid faciunt [4]. Tu autem.

℟. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et fustibus comprehendere me. * Quotidie apud vos eram in templo docens, et non tenuistis me, et ecce, flagellatum ducitis ad crucifigendum. ℣. Cumque iniecissent manus in Iesum et tenuissent eum, dixit ad eos. Quotidie apud vos [5].

Iube domne benedicere. *Bened.* Sanguinis Christi aspersio sit nobis sempiterna salus et protectio. ℟. Amen [6].

Lectio tertia.

POSTEA sciens Iesus, quia omnia consummata sunt, ut impleretur Scriptura, dixit: Sitio. Vas ergo erat positum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto hyssopo circumponentes, obtulerunt ori eius. Cum ergo accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est, et inclinato capite, tradidit spiritum [7]. Tu autem.

℟. Tenebrae factae sunt, dum crucifixissent Iesum Iudaei. Et circa horam nonam exclamavit Iesus voce magna: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? * Et inclinato capite, emisit spiritum. ℣. Exclamans Iesus voce magna, ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et inclinato. Gloria Patri. Et inclinato [8].

---

et opprobria sanet et protegat nos Iesus Christus. Amen. Et pro benedictione habet: *Ad gaudia veri paradisi perducat nos gloriosa passio Christi. Amen.* In G est absolutio: *Iesu Christe, nos exaudi, qui pro nobis moreieris (!). Amen. Benedictio: Benedicat nos Christus, qui pro nobis est crucifixus. Amen.* In C est seq. absolutio: *Triumphalis Christi passio sit nobis salus et protectio.* — Vat. omittit *sanctam* ante *passionem.*

[1] Quae praecedunt habentur Ioan. 19, 1-3; quae sequuntur Matth. 27, 30. Codd. B D habent *unam* tantum lectionem, quae incipit: *Non est species*, sumtam ex Isai. 53, 2-5, cum respons.: ℟. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite et videte, * Si est dolor similis sicut dolor meus.* ℣. *Attendite, universi populi, et videte dolorem meum. Si est dolor. Gloria. O vos omnes.* ℣. *Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem.* ℟. *Mortem autem crucis.* [In B est ℣. *Hoc signum crucis erit in caelo.* ℟. *Cum Dominus ad iudicandum venerit*]. *Canticum: Te Deum laudamus* etc. In G prima lectio incipit: *In illo tempore orante Christo in horto: Ecce Iudas, unus de duodecim;* sequitur lectio ex Matth. 26, 47-49, paucis omissis, cum ℟. *Seniores populi.* Lectio secunda incipit: *Tunc accesserunt Iudaei et manus* etc., sumta ex Matth. 26, 50. 56. 57. et 67. 68, cum ℟. proprio *Tristis est anima*, ex Breviar. Romano (fer. V. in Coena Domini, Nocturn. 1. Respons. 2.); tertia lectio desumta est ex Matth. 27, 27-50, nonnullis omissis et mutatis, cum ℟. *Tenebrae factae sunt in universa terra* etc., quod habetur infra post tertiam lectionem.

[2] Cfr. Matth. 26, 4. et 47. — Sola Vat. habet seq. respons.: ℟. *Ecce vidimus eum non habentem speciem neque decorem, aspectus eius in eo non est, hic peccata nostra portavit, et pro nobis dolens. * Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, cuius livore sanati sumus.* ℣. *Vere languores nostros ipse abstulit, et infirmitates nostras ipse portavit. Ipse.*

[3] Cod. A habet aliam benedictionem: *Per sanctam suam passionem det nobis Christus suam benedictionem. Amen;* et G: *Per passionem sui Filii det nobis Pater gaudia caeli. Amen.*

[4] Lectio est ex Ioan. 19, 16-18; ultima propositio ex Luc. 23, 34.

[5] Cfr. Matth. 26, 55; Marc. 14, 48; Luc. 22, 52. — Vat. habet sequens respons.: ℟. *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite et videte, * Si est dolor vester similis ut dolor meus.* ℣. *Attendite, universi populi, et videte dolorem meum. Si est dolor.*

[6] Cod. F habet hanc benedictionem: *Ille nos benedicat, cuius mors mundum vivificat omnem;* A: *Per virtutem sanctae crucis*, ut supra.

[7] Ioan. 19, 28-30.

[8] Hoc responsor. sumtum est ex Breviar. Rom. (fer. VI. in Parasceve, Nocturn. 2. Respons. 2.). Cfr. Luc. 23, 44. et 46. Codd. C E F habent sequens respons.: ℟. *Sicut ovis ad occisionem ductus est, et dum male tractaretur, non aperuit os suum. Traditus est ad mortem, * Ut vivificaret populum suum.* ℣. *Tradidit in mortem piissimam animam suam, et cum sceleratis deputatus est. Ut vivificaret. Gloria Patri. Ut vivificaret.* Cfr. Isai. 53, 7. et 12. et Luc. 22, 37. — Post responsor. A F G cum nonnullis variantibus addunt: *Te Christum laudamus, Te Iesum benedicimus. Te Regem regum et Dominum confitemur. Te crucifixum colimus, gloriosum, dulcem et amabilem Redemptorem, qui nos aspersione tui sanguinis redemisti. Dignus es, Domine Iesu Christe, accipere laudem, benedictionem, gloriam et honorem. Exsultet tibi omnis caro* [F *Exaltet te omnis creatura*], *et omnis vivens glorificet nomen tuum. Humilietur omnis facies sub pedibus tuis, et omnis creatura iubilet, serviat tibi et superextollat, glorificet nomen tuum in aeternum. Amen.* Cod. A addit: ℣. *Dedi corpus meum percutientibus et genas meas vellentibus;* sed F: *Versiculus: Locuti sunt adversum me lingua dolosa et sermonibus odii circumdederunt me et expugnaverunt me gratis* [Ps. 108, 2.]. *Oratio: Domine Iesu Christe, qui tempore*

AD LAUDES.

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Antiph. Contumelias.

Psalmus 12. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem[1] etc.

Antiph. Contumelias et terrores passus sum ab eis, et Dominus mecum est tanquam bellator fortis.

Capitulum.

Spiritus oris nostri, Christus Dominus, captus est in peccatis nostris, cui diximus: In umbra tua vivemus in gentibus[2]. ℟. Deo gratias.

Hymnus.

Christum ducem, qui per crucem
Redemit nos ab hostibus,
Laudet[3] coetus noster laetus,
Exsultet caelum laudibus.
Poena fortis tuae mortis
Et sanguinis effusio
Corda terant, ut te quaerant,
Iesu, nostra redemptio.
Per felices cicatrices,
Sputa, flagella, verbera,
Nobis grata sunt collata
Aeterna Christi munera.
Nostrum tangat cor, ut plangat,
Tuorum sanguis vulnerum,
In quo toti simus loti,
Conditor alme siderum.
Passionis tuae donis,
Salvator, nos inebria,
Qua fidelis dare velis
Beata nobis gaudia.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

℣. Dedit percutienti se maxillam. ℟. Saturatus est opprobriis[4].

Ad Benedictus. Antiph. Proprio Filio suo non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison[5].

Oratio.

Domine Iesu Christe, qui hora matutina pro salute humani generis tradi, capi, ligari, flagellari, colaphis caedi et conspui voluisti: fac nos, quaesumus, contumelias et opprobria pro tui nominis gloria laetanter suscipere, et sic huius tuae sacratissimae passionis memoriam continue recordari; ut ad tuae resurrectionis consortium mereamur feliciter pervenire. Qui vivis et regnas[6] etc.

AD PRIMAM[7].

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Hymnus.

Tu qui velatus[8] facie
Fuisti, sol iustitiae,
Flexis illusus genibus,
Crebris caesus verberibus.
Te petimus attentius,
Ut sis nobis propitius,
Et per tuam clementiam
Perducas nos ad gloriam.

---

nocturno ex Maria Virgine nasci dignatus es et a Iudaeis comprehendi voluisti et electos tuos ex inferni claustris eduxisti et eos illuminasti: illumina, quaeso, tenebras nostras, ut nascatur in nobis novae vitae sanctitas, ne comprehendamur a negotio perambulante in tenebris, sed educ de lacu miseriae et de luto faecis, ut cum electis tuis perfruamur paradisi deliciis. Qui vivis etc.

[1] Cod. B habet Ps. 58: *Eripe me de inimicis meis, Deus meus;* D Ps. 54: *Exaudi, Deus, orationem meam;* G Ps. 116: *Laudate Dominum omnes gentes.* — In B D est antiph.: *Quia ecce ceperunt animam meam, irruerunt in me fortes;* in G: *Attendite universi populi et videte Iesum ligatum, quem vulneratum adorate, laudantes eum in excelsis.*

[2] Thren. 4, 20. — In B D habetur capitulum *Recogitate;* vide infra ad Primam; in A G: *Communicantes Christi passionibus gaudete, ut et in revelatione gloriae eius gaudeatis exsultantes* [I. Petr. 4, 13.].

[3] Cod. E *Psallat* et infra *sanguinis aspersio* pro *sanguinis effusio.* Pro *Passionis tuae* C *In passionis tuae;* et pro *Beata nobis* Vat. et D F *Aeterna nobis.* Ultimus versus omnis strophae sumtus est ex aliis hymnis.

[4] Cfr. Thren. 3, 30.

[5] Codd. A B C D G, omisso *Kyrie eleison,* ponunt immediate *Collectam;* E F addunt *Pater noster. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem* etc.; E adiungit etiam *Ave Maria* et *Credo.*

[6] Ita habent A B D; Vat., omissis nonnullis, in fine post *laetanter suscipere* habet *fac nos resurgere ad virtutes a vitiis, ut te videre possimus in Galilaea cum discipulis.* Codd. C E F G habent alias differentes orationes et inter se diversas, E F conveniunt in prima oratione, cui E adiungit aliam et F tres alias. — Post orationem sola Vat. addit *Commemoratio de beata Virgine matutino tempore. Mariae nuntiatur, quod a Iudaeis perfidis Christus captivatur, et toto corde tremuit et male tractabatur.* ℣. *Nunquam mater pertulit dolores.* ℟. *Ut Maria Filii considerans livores. Oratio: Pietatem tuam, quaesumus Domine, qua pro nobis mortem subiisti temporalem, nec proprio corpori nec materno dolori parcere voluisti: fac, ut nos tuae Matrisque passionis memores, vobiscum felicitatis perpetuae simus participes. Qui vivis et regnas.* Codd. A C substituunt hanc orationem: *Interveniat pro nobis* etc., quae habetur in Missali Rom. in Missa votiva de VII Doloribus; deinde aliam orationem ad S. Ioannem: *Sancti Ioannis Apostoli tui et Evangelistae* [cfr. Brev. Rom. in festo S. Ioan., respons. 1. ad primam lectionem]. Ante primam orationem C habet: *Suffragia. Recordare, Virgo Mater, dum steteris in conspectu Dei* etc., ut in praedicta Missa ad Offertorium. Deinde: ℣. *In omni tribulatione et angustia nostra, nunc et in mortis hora succurre nobis beatissima Virgo Maria.*

[7] Ante *Deus in adiutorium* A C G semper adiungunt versum; hoc loco C: *Iesu, Dei Verbum, David inclyta proles, qui passus es pro nobis, miserere nobis* [in A hic evulsum est folium]; G: *Per signum crucis de inimicis nostris libera nos Deus noster.*

[8] Cod. E *velata.* Deinde fide cod. C substituimus *Crebris caesus* pro *Caesus quoque;* et infra cum B G *Perducas nos* pro *Perduc nos.*

Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

Antiph. Faciem meam.

Psalmus 42. Iudica me, Deus etc.[1].

Antiph. Faciem meam non averti ab increpantibus et conspuentibus in me.

Capitulum.

Recogitate eum qui talem sustinuit adversum semetipsum a peccatoribus contradictionem, ut non fatigemini animis vestris deficientes[2]. ℟. Deo gratias.

℣. Cum malediceretur, non maledicebat. ℟. Et cum pateretur, non comminabatur[3].

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Oratio.

Domine Iesu Christe, qui hora diei prima pro nobis peccatoribus, Pilato praesidi praesentatus, Iudex iudicum durissimum iudicium pertulisti: tibi humiliter supplicamus, ut nobis miseris subvenias iudicandis, ne in extremo iudicio aeterno damnemur supplicio, sed tuis in caelestibus mereamur fidelibus sociari. Qui vivis et regnas[4] etc.

AD TERTIAM[5].

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Hymnus.

Hora qui ductus tertia
Fuisti ad supplicia,
Christe, ferendo humeris[6]
Crucem pro nobis miseris.
Fac nos sic te diligere,
Vitamque sanctam ducere,
Ut mereamur requie
Frui caelestis patriae.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

Antiph. Dominus.

Psalmus 63. Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor etc.

Antiph. Dominus tanquam ovis ad occisionem ductus est et non aperuit os suum.

Capitulum.

Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore eius. ℟. Deo gratias.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit. ℟. Et peccata nostra ipse portavit.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison[7].

Oratio.

Domine Iesu Christe, Fili Dei vivi, qui hora diei tertia ad crucis tormentum pro mundi salute ductus es: te suppliciter exoramus; ut per virtutem tuae sacratissimae passionis omnia peccata nostra deleas et ad tuae beatitudinis gloriam sempiternam misericorditer nos perducas. Qui vivis et regnas etc.

AD SEXTAM.

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Hymnus.

Crucem pro nobis subiit,
Et stans in illa sitiit
Iesus, sacratis manibus
Clavis fossus et[8] pedibus.

---

[1] Pro Ps. 42: *Iudica me* habet D Ps. 2: *Quare fremuerunt* et cum B habet antiph. *Astiterunt reges terrae* [vide supra pag. 152. notam 7.], G habet Ps. 65: *Iubilate Deo omnis terra* cum antiph. *Cum ducerent Iesum ligatum, blasphemabant eum et diluculo veniebant et conspuebant in eum.*

[2] Hebr. 12, 3. Cod. F addit *Nondum enim usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum* [ibid. v. 4.]. Codd. B D habent capitulum *Communicantes Christi passionibus* [vide supra pag. 154. notam 2.], G *Christo igitur passo* [vide infra ad Completorium].

[3] Ex I. Petr. 2, 23. Codd. B D habent seq. ℟. br.: ℟. *Spiritus oris mei, * Christus Dominus.* ℣. *Captus est pro peccatis nostris. Christus Dominus. Gloria Patri. Spiritus oris mei.* ℣. *Proposito sibi gaudio.* ℟. *Sustinuit crucem, omni confusione contempta.* Alii habent aliud respons., cui C solummodo hic, E F vero etiam in aliis horis addunt *Kyrie eleison. Pater noster. Credo.* Cod. G habet ℣. *Collaphizabant Dominum faciem velatus* (!). ℟. *Et spoliabant eum verberibus fangatus* (!).

[4] In principio huius orationis usque ad *praesentatus* fere omnes codd. conveniunt, sed deinde differunt; nostra lectio sumta est ex A B D; E F semper habent duas orationes diversas; A iterum addit orationem *Interveniat pro nobis* etc. et aliam ad *S. Ioan.*, ut supra. Porro hic et in aliis horis addit quosdam versus satis insulsos.

[5] Ante *Deus, in adiutorium* C praemittit eadem verba, ut ante Primam; A habet *Salva nos Christe redemptor*, ut supra [ibi haec defecerunt]. Idem fit in seqq. horis.

[6] Cod. A praefigit *in;* infra cum A B D substituimus *Ut mereamur* pro *Ut valeamus.* — Post hymnum B D habent alium Psalmum, scilicet Ps. 108: *Deus, laudem meam ne tacueris,* cum antiph. *Locuti sunt adversum me lingua dolosa et sermonibus odii circumdederunt me et expugnaverunt me gratis* (vide supra pag. 154. notam 1.); G habet Ps. 122: *Ad te levavi oculos meos,* cum antiph. *Vide, Domine, et considera, quia sine causa flagellis caesus fui et ad mortem condemnatus.* — Capitul. sumtum est ex I. Petr. 2, 21. 22.

[7] Cod. D loco *Kyrie eleison* habet seq. ℟. br.: ℟. *Proposito sibi gaudio, * Sustinuit crucem.* ℣. *Omni confusione contempta. Sustinuit. Gloria Patri. Proposito sibi.* ℣. *Oblatus est, quia ipse voluit.* ℟. *Et non aperuit os suum.* Alii codd. substituunt aliud respons., et quidem E F cum *Kyrie eleison. Pater noster. Credo,* ut supra. Vat. habet tantum ℣. *Proposito sibi gaudio sustinuit crucem.* ℟. *Confusione contempta;* G ab aliis discedit. Sequentem orationem correximus ex A B C D; E F G habent alias duas, et G recedit ab omnibus.

[8] Ita D, Vat. *fossisque,* C F G *fossis et* [C *ac*], E *fixus et,* et B *Clavi fixis et.*

Honor et benedictio
Sit crucifixo Filio,
Qui suo nos supplicio
Redemit ab exsilio.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

Antiph. Posuerunt.

Psalmus 115. Credidi, propter quod etc.

Antiph. Posuerunt super caput eius causam ipsius scriptam: Iesus Nazarenus, Rex Iudaeorum [1].

Capitulum.

TRADEBAT autem iudicanti se iniuste, qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui iustitiae vivamus, cuius livore sanati sumus. ℟. Deo gratias.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit. ℟. Et peccata nostra ipse portavit [2].

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Oratio.

DOMINE Iesu Christe, qui hora diei sexta crucis patibulum ascendisti, in qua salutem nostram sitiens felle et aceto te potare permisisti: te suppliciter deprecamur; ut accenso et inflammato corde nostro sitire nos facias tuae calicem passionis. Qui vivis et regnas Deus [3] etc.

AD NONAM.

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Hymnus.

BEATA Christi passio
Sit nostra liberatio,
Ut per hanc nobis gaudia
Parata sint caelestia.
Gloria Christo [4] Domino,
Qui pendens in patibulo,
Clamans emisit spiritum,
Mundumque salvans perditum.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

Antiph. Et cum accepisset.

Psalmus 141. Voce mea ad Dominum clamavi, voce mea ad Dominum etc.

Antiph. Cum accepisset Iesus acetum, dixit: Consummatum est. Et inclinato capite, emisit spiritum [5].

Capitulum.

DECEBAT eum, per quem omnia et propter quem omnia facta sunt, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummari [6]. ℟. Deo gratias.

℣. Tradidit in mortem animam suam. ℟. Et cum viris sceleratis deputatus est.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Oratio.

DOMINE Iesu Christe, qui hora diei nona, expansis in cruce manibus et inclinato capite, Deo Patri spiritum tradidisti et clave mortis tuae dignantissime paradisum reserasti: concede nobis indignis supplicibus tuis; ut in hora mortis nostrae animas nostras ad te, qui verus paradisus es, facias misericorditer pervenire. Qui vivis et regnas etc.

AD VESPERAS.

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Antiph. Dignus es.

Psalmus 29. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me [7] etc.

---

[1] Cfr. Ioan. 19, 19. et Breviar. Rom. feria VI. in Parasceve, antiph. ad Benedictus. — Codd. B D G habent Ps. 21: *Deus, Deus meus, respice in me;* sed G habet solummodo paucos versiculos incipiendo a v. 17. Deinde B D pro antiph. habent *Omnes videntes me locuti sunt labiis et moverunt caput*, et pro capitulo cum A *Humiliavit semetipsum factus obediens* etc., G vero pro antiph. *O vos omnes* et pro capitulo *Aspiciamus in auctorem.* Capitulum nostrae lectionis est ex I. Petr. 2, 23. 24.

[2] Post capitul. exhibetur in B seq. ℟. br.: ℟. *Oblatus est, * Quia ipse voluit.* ℣. *Et non aperuit os suum. Quia. Gloria Patri. Oblatus est.* ℣. *Tradidit in mortem animam suam.* ℟. *Et cum sceleratis deputatus est.* In aliis codd. est fere idem respons., excepto G.

[3] Hanc formam orationis sumsimus ex B D. Vat. post verba *diei sexta* continuat: *pro salute nostra manus in cruce expandisti et quinque vulnera pertulisti, ad te fugientes brachiis misericordiae clementer suscipe et vulnera mentis nostrae tuo sana medicamine, ut purgati a peccatorum sordibus templum efficiamur Spiritus sancti.* Cod. F habet tres orationes, quarum secunda fere convenit cum Vat.; in aliis omnibus codicibus orationes differunt, nec placent.

[4] Pro *Gloria Christo* G *Commoriamur.*

[5] Cfr. Ioan. 19, 30. — Codd. B D habent Ps. 68: *Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt,* cum antiph. *Laboravi clamans, raucae factae sunt fauces meae, defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum* [ibid. v. 4.]; et capitul. *Christus semel pro peccatis nostris*, ex I. Petr. 3, 18. — Cod. G habet paucos versiculos Ps. 23. incipiendo a v. 6, cum capitulo *Fratres: Gaudete, quia cum inimici essemus* etc.; cfr. Rom. 5, 10.

[6] Cfr. Hebr. 2, 10. — Hic codices habent seq. ℟. br.: ℟. *Tradidit in mortem, * Animam suam.* ℣. *Et cum sceleratis deputatus est. Animam. Gloria Patri. Tradidit.* ℣. *Vere languores nostros ipse tulit.* ℟. *Et dolores nostros ipse portavit* [cfr. Isai. 53, 12.]. Sequentem orationem exhibemus secundum A B C D. Vat. post *diei nona* prosequitur: *pro salute nostra humana in mortem animam tuam tradidisti et caelos ascendisti, vivifica corda nostra per infusionem tui amoris, ut te diligere mentemque caelestibus inhaerere et mortem tuam nostrae carnis mortificatione imitari valeamus: ut, dum tua passione participes efficimur, tuae consolationis nos facias esse consortes.*

[7] Codd. B D substituunt Ps. 56: *Miserere mei, Deus, miserere mei,* cum antiph. *Misit Deus misericordiam suam et veritatem suam, animam meam eripuit de medio catulorum leonum, dormivi conturbatus* [ibid. v. 4. 5.], G Ps. 130: *Domine, non est exaltatum cor meum,* cum antiph. *Ad vesperum demorabitur fletus et ad matutinum laetitia* [Ps. 29, 6.].

Antiph. Dignus es, Domine, accipere librum et aperire septem signacula eius, quoniam occisus es et redemisti nos Deo in sanguine tuo [1].

Capitulum.

Videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum, ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem. ℟. Deo gratias.

Hymnus.

Qui pressura mortis dura
Solvisti nexus criminum,
Nos ad pacem duc veracem,
Iesu, corona virginum.
In flagellis potum fellis
Bibisti amarissime
Pro peccatis perpetratis,
Aeterne Rex altissime.
Omni [2] genti recolenti
Tuae mortis supplicium
Da virtutem et salutem,
Iesu, redemptor omnium.
In amara crucis ara
Fudisti rivos sanguinis,
Iesu digne, Rex benigne,
Consors paterni luminis.
Sanguis Christi, qui fuisti
Peremptor hostis invidi,
Fac secure nos venire
Ad coenam Agni providi.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum. ℟. Quia livore eius sanati sumus [3].

Ad Magnificat. Antiph. Recessit pastor noster bonus, fons aquae vivae, quia animam suam posuit pro ovibus suis et pro suo grege mori dignatus est.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Oratio.

Domine Iesu Christe, qui hora vespertina pro humana salute iam morte peremptus de cruce deponi et in tuae Matris manibus, ut pie creditur, recipi voluisti: concede propitius; ut depositis peccatorum nostrorum sarcinis, ante conspectum divinae Maiestatis tuae praesentari valeamus. Qui vivis et regnas [4] etc.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos, Deus salutaris noster. ℟. Et averte iram tuam a nobis.

Deus, in adiutorium meum intende etc.

Antiph. Plangent eum.

Psalmus 87. Domine Deus salutis meae [5] etc.

Antiph. Plangent eum quasi unigenitum, quia innocens Dominus occisus est [6].

Hymnus.

Qui iacuisti mortuus
In petra rex innocuus,
Fac nos in te quiescere,
Sanctamque vitam ducere.
Succurre nobis, Domine
Quos redemisti sanguine,
Et duc nos ad caelestia
Aeternae pacis gaudia.
Laus, honor Christo vendito
Et sine causa prodito,
Mortem passo pro populo
In aspero patibulo. Amen.

Capitulum.

Christo in carne passo, et vos eadem cogitatione armamini. ℟. Deo gratias [7].

---

[1] Apoc. 5, 9. Sequens capitulum est Hebr. 2, 9; capitulum in G sumtum est ex Gal. 6, 14.

[2] Ultimus versus primae strophae est ex hymno ad Vesper. in officio de Comm. Virgin.; secundae strophae ultimus versus ex hymno ad Matut. in officio de Ascens.; tertiae strophae ultimus versus ex hymno de Comm. Conf. Pont. ad Laudes; quintae strophae ultimus versus desumtus est ex hymno 62. S. Ambros. (in appendice ad opera S. Ambrosii).

[3] Isai. 53, 5. De seq. antiph. cfr. Ioan. 10, 15. Codd. B D habent antiph. *Cum accepisset*, ut supra ad Nonam, G exhibet longiorem antiph. *Deponentes Iesum* etc., cum versu *Lanceaverunt* etc.

[4] Ita A B D et C, qui tamen plura addit. Vat. post *vespertina* continuat: *discipulis tuis corporis et sanguinis tui tradidisti mysteria et de cruce positus es, depone mentis nostrae vitia et perpetrata scelera, ut sint nobis in remedium hic et in perpetuum.* E F differunt et F aliam orationem addit, quae aliquatenus convenit cum Vat., G omnino differt. Postea sequitur in Vat.: *Commemoratio Virginis: Antiphona. Regina clementiae, Virgo mater Christi, cum videres Filium tuum in cruce mori, nullus dolor similis tuo dolori.* ℣. *Quae matris angustias posset lingua fari?* ℟. *Cum videres Filium in cruce clavari. Oratio. Domine Iesu Christe, Virginis Mariae Fili dulcissime, qui cum proditore coenasti, deinde captus viliter tractus fuisti, praesta quaesumus, ut qui tibi et tuae sanctissimae Genitrici compatimur vobiscum manere sine termino mereamur. Qui vivis et regnas.* Cod. A addit Orationes duas *Interveniat pro nobis* etc., ut supra ad Laudes et ℣. *Proprio Filio suo*, et ante Completorium ℣. *Salva nos.*

[5] Codd. B D habent Ps. 40: *Beatus qui intelligit* cum antiph. *Etenim homo pacis* [ibid. v. 10.], G Ps. 150: *Laudate Dominum in sanctis*, cum antiph. *Tulit Ioseph corpus* etc. [cfr. Ioan. 19, 38.].

[6] Cfr. Zach. 12, 10.

[7] Epist. I. Petr. 4, 1. — Quoad versum vide Brev. Rom. in Sabbato sancto vers. ad 3. Noct. Cod. A habet hunc vers.: ℣. *Mortuus est propter delicta nostra.* ℟. *Et resurrexit propter iustificationem nostram;* B D habent integrum respons. br.: ℟. *Oportuit * Pati Christum.* ℣. *Et ita intrare in gloriam suam. Pati Christum. Gloria Patri. Oportuit.* ℣. *Mortuus est propter delicta nostra.* ℟. *Et resurrexit propter iustificationem nostram.* Cod. C ante hymnum habet respons. br.: ℟. *Posuerunt Dominum, * In monumento.* ℣. *Signantes lapidem cum custodibus. In monumento. Gloria Patri. Posuerunt.* ℣. *In pace factus est* etc.

℣. Et factus est in pace locus eius. ℟. Et habitatio eius in Sion.

Antiph. Salvator mundi.

Canticum Simeonis, Luc. 2. 29. Nunc dimittis etc.

Antiph. Salvator mundi, salva nos, qui per crucem et sanguinem redemisti nos, auxiliare nobis, te deprecamur, Deus noster.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

Oratio.

Domine Iesu Christe, qui hora diei ultima in sepulcro quievisti, et a Matre tua moestissima et ab aliis mulieribus planctus et lamentatus fuisti: fac nos, quaesumus, passionis tuae compunctione lacrymis abundare et tota cordis devotione ipsam passionem tuam semper plangere eamque quasi recentem in ardenti desiderio retinere. Qui vivis et regnas [1] etc.

---

[1] Ita B D. Vat. post *Iesu Christe* prosequitur: *cuius sudor hora Completorii prae tristitia animae factus est sanguineus, et es sepultus, a mulieribus es lamentatus, aufer a nobis tristitiam et da veram laetitiam et a vanitate saeculi nos veraciter sepeli, et educ de oculis nostris lacrymas piae compassionis, ut dum deflemus tua* (!), *a te consolari mereamur hic et in caelesti curia.* Cod. D addit: *Oratio. Deprecor te, sancta Maria, Domina, Mater Dei, pietate plenissima, summi Regis filia, mater gloriosissima, mater orphanorum, consolatio desolatorum, via errantium, salus vitae sperantium, virgo ante partum, virgo in partu, virgo post partum, fons misericordiae et pietatis et laetitiae, fons consolationis et indulgentiae, ut intercedas pro me peccatore, famulo tuo, ante conspectum Filii tui, ut per hanc sanctam intercessionem concedat mihi ante tempus et horam mortis meae puram de peccatis confessionem et veram poenitentiam et post mortem cum Sanctis suis vitam aeternam et omnibus fidelibus vivis et defunctis vitam et requiem sempiternam. Amen.* Cod. A praeter solitas duas orationes adhuc quosdam versus et alias orationes adiungit.